

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-
прикладного мистецтва та дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГРАФІКА

Освітня програма	<u>Середня освіта (Образотворче мистецтво)</u>
Спеціальність	<u>014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)</u>
Спеціалізація	<u>014.12 Образотворче мистецтво</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u>

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “10” вересня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Графіка
Викладач (-і)	Корпанюк В.В., Сеник М.М.
Контактний телефон викладача	0968752758, 0963871575
E-mail викладача	melanisen@ukr.net
Формат дисципліни	денна / заочна
Обсяг дисципліни	9 кредитів ECTS; 270 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться дистанційно та на практичних заняттях в аудиторії згідно з розкладом.
2. Анотація до курсу	
<p>Зміст навчання мистецтву художньої графіки забезпечується освітньою програмою підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво). Дисципліна графіка у навчальному плані належить до циклу дисциплін вільного вибору студента і має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва та розвиток його креативних здібностей. Мистецтво графіки, як один з провідних видів образотворчого мистецтва займає важливе місце в процесі художньо-педагогічної підготовки фахівців для закладів загальної середньої і профільної та позашкільної освіти, закладів культури, освіти та закладів вищої освіти.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p><i>Метою</i> викладання дисципліни є: базова підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з вивчення графіки; підготовка фахівців високого рівня для закладів загальної середньої і профільної та позашкільної освіти, закладів культури, освіти та закладів вищої освіти; знайомство з закономірностями та видами графічного мистецтва, а також методика послідовного її вивчення; формування у студентів системи професійних умінь і навичок; розвиток творчих здібностей.</p> <p><i>Завданням</i> навчальної дисципліни «Графіка» є ознайомлення з теоретичними основами та різновидами мистецтва графіки, практичне використання закономірностей, прийомів і способів графічного відтворення художньої форми.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>ЗК 1. Здатність до узагальнень, абстрактного мислення, поєднання аналізу та синтезу для розуміння процесів та явищ в освітній галузі.</p> <p>ФК 2. Здатність керувати дослідницькою діяльністю учнів і ЗВО у позакласній і позааудиторній роботі; здатність використовувати інформаційні технології у навчанні.</p> <p>ЗК 6. Здатність до критичного аналізу і оцінки сучасних мистецьких та педагогічних явищ, продукування нових ідей в процесі вирішення практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.</p> <p>ФК 1. Здатність використовувати інноваційні педагогічні технології навчання в процесі викладання образотворчих дисциплін; застосовувати засоби викладання, методи, прийоми, відповідно меті та змісту навчання образотворчого мистецтва в закладах загальної середньої і профільної та позашкільної освіти, закладах культури, а також в закладах вищої освіти; здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів та ЗВО з образотворчого мистецтва.</p> <p>ФК 5. Здатність формувати в учнів і ЗВО уміння користуватися мовою образотворчого мистецтва, виконувати передбачені навчальними програмами завдання.</p>	

ФК 6. Здатність використовувати історичний досвід та досягнення сучасної образотворчої освіти у власній педагогічній діяльності.

ФК 8. Здатність до розкриття ідеї та сюжету художнього твору засобами різноманітних мистецьких технік у різних видах та жанрах образотворчого мистецтва.

ФК 9. Здатність до творчості за законами краси, образного сприйняття та аналізу навколишнього; самовдосконалення творчих здібностей, естетичного смаку, естетичних потреб.

ФК 11. Здатність володіти практичними навичками з проектування та технологій виконання творів образотворчого мистецтва, декоративно-прикладного мистецтва та дизайну; здатність використовувати базові навички комп'ютерного проектування та комп'ютерної графіки.

ПРН 2. Знання методики викладання образотворчих дисциплін, а також відповідних нормативних актів і документів, що регламентують організацію освітнього процесу у закладах загальної середньої і профільної та позашкільної освіти, закладах культури та закладах вищої освіти.

ПРН 4. Знання основних закономірностей розвитку сучасного українського та зарубіжного образотворчого мистецтва, основних проблем, різних наукових поглядів на його становлення та розвиток, концепції художнього образу в українському та зарубіжному мистецтвознавстві.

ПРН 5. Володіння практичними способами пошуку, аналізу та оброблення наукової освітньої та мистецької інформації з використанням сучасних ІКТ.

ПРН 7. Досконале володіння засобами художньої виразності, різноманітними графічними та живописними техніками, вмінням їх використовувати в створенні художнього образу.

ПРН 15. Критичний аналіз та оцінка сучасних мистецьких та педагогічних явищ, продукування нових ідей в процесі вирішення практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.

ПРН 16. Візуальне та вербальне поширення ціннісних орієнтацій у суспільстві; здійснювати компетентну оцінку подій художнього життя, мистецько-педагогічної діяльності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	6
практичні	84
самостійна робота	180

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
I	014. 12 СО.ОМ	I	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	---------------	------------	---------------	-------------	------------------

1. Вступна лекція. Мета та завдання курсу. Графіка, як вид образотворчого мистецтва. Станкова, книжкова графіка, ілюстрація, плакат Унікальна графіка та засоби графічної мови.	лекційне	[1,2,8,9,10]	Ознайомл. з фаховою літ., 2 год.		протягом тижня
2. Поява книгодрукування на Прикарпатті. Давньогалицька а книжкова рукописна мініатюра..	лекційне	[4, 6, 10]	Ознайомл. з фаховою літ., 2 год.		протягом тижня
3. Графіка на Прикарпатті в Незалежній Україні. Станкова графіка. Традиції та новаторство. Творчість Володимира Гуменного. Інтерпретація народної традиції у творчості Романа Романишина. Графіка Михайла Вітушинського, Миколи Яковини та інших.	лекційне	[5, 12, 14]	Ознайомл. з фаховою літ., 2 год.		протягом тижня
4. Графічні техніки плоского друку. Літографія, монотипія та її різновиди. Офсет. Історія розвитку літографії, монотипії офсету. Зображальні і виражальні засоби технік плоского друку.	практичне	[11, 12, 15, 17]	Виконання вправ, бгод.		протягом тижня
5. Особливості будови й написання рублених , курсивних та гротескових шрифтів. Тренувальні вправи на створення шрифтової композиції. Створення орнаментальної композиції з поєднанням графічного елемента та шрифту.	практичне	[9, 14, 19]	Виконання вправ, бгод.	5б.	протягом тижня
6. Композиція натюрморту з квітами і фруктами. Створити графічну композицію натюрморту на основі постановки. Виконати технікою монотипії. Формат: А4, А8. Матеріал: папір, акварель,	практичне	[6, 7, 10, 19]	Виконання вправ, бгод.	5б.	протягом тижня

олія, розчинник.					
7. Розробити елемент графічного орнаментального елемента на основі витинанки, зразків народної вишивки або дереворізьби. Створити орнамент.	практичне	[7, 9, 10]	Виконання вправ, бгод.	5б.	протягом тижня
8. Прикладна графіка. Книжковий знак-екслібрис. Шрифтозображувальний екслібрис. Розробка ескізів шрифтозображувального екслібриса.	практичне	[7, 9, 10]	Вик. граф. композ. бгод.		протягом тижня
9. Шрифтозображувальний екслібрис. Поєднання шрифту та зображення (ілюстрації).	практичне	[7, 9, 10]	Створення ескізу орн. бгод.	5б.	протягом тижня
10. Екслібрис виконати в техніці високого друку за вибором студента (дереворит, лінорит). Формат: не більше 13 см зображувальної частини по більшій стороні. Матеріал: папір, дерево, лінолеум.	практичне	[3, 5, 7, 8, 9, 10]	Робота в матеріалі. бгод.	5б.	протягом тижня
11. Створити композицію натюрморту на фоні пейзажу. Виявити образний стан мотиву композиції пейзажу, використовуючи три тональні градації (чорне, біле, сіре) як формоутворюючий засіб.	практичне	[3, 5, 7, 8, 9, 10]	Робота в матеріалі. бгод.	5б.	протягом тижня
12. Створити комп'ютерний колаж (абстрактну композицію,настрій тощо), використовуючи власні рисунки і елементи певних текстур.Роздрукувати на кольоровому принтері.	практичне	[3, 5, 7, 8, 9, 10]	Робота в матеріалі. бгод.	5б.	протягом тижня
13. Графічне панно чи серія робіт із застосуванням синтезу як універсального засобу, що передбачає	практичне	[6, 14, 17, 22]	Робота в матеріалі. бгод.	5б.	протягом тижня

обов'язкове поєднання різних композиційних елементів: малюнка, слова, декору. Ескізування.					
14. Практична підсумкова робота. Виконання в матеріалі. Техніка довільна.	практичне	[14, 17, 22]	Робота в матеріалі. бгод.		протягом тижня
15. Виконання в матеріалі окремих елементів.	практичне	[3, 5, 7, 8, 9, 10]	Робота в матеріалі. бгод.		протягом тижня
16. Дотримання поетапності виконання з врахуванням технологічних особливостей.	практичне	[7, 9, 10]	Робота в матеріалі. бгод.		до кінця семестру
17. Оформлення та завершення практичної роботи.	практичне	[3, 5, 7, 8, 9, 10]	бгод.	10б.	до кінця семестру

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за університетською, 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та 5-ти бальною, національною шкалою оцінювання. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичних навичок із тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі оцінювання поетапності виконання практичної роботи й засвоєння теоретичного матеріалу. Поточний контроль реалізується в процесі виконання практичних завдань та виконання завдань, запланованих на самостійне опрацювання студентом. Максимальний бал за успішне виконання певного виду роботи – 5 балів: 5 балів, 90...100 (відмінно): робота виконана старанно, з урахуванням усіх вимог, спостерігається чітке розуміння студентом матеріалу, технології виконання, оригінальне творче рішення, органічне поєднання в орнаментальній композиції художніх технік на основі можливого їх синтезу. Студент може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної</p>
-----------------------------------	--

	<p>практичної діяльності, вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань та відзначається креативним мисленням.</p> <p>4 бали, 70...89 (добре): робота виконана старанно з урахуванням поставлених вимог. Студент належним чином виконує завдання, має чітке розуміння теоретичного матеріалу і технології, стійкі навички виконання практичної роботи, але допускає деякі неточності.</p> <p>3 бали, 69...50 (задовільно): естетичний вигляд практичної роботи незадовільний, вимоги враховані поверхнево (відсутня чітка структура розміщення композиції, недоречність графічних елементів, невдале колористичне вирішення). Студент має елементарні, нестійкі навички виконання завдання за зразком (інструкцією) та допускає певні неточності технологічного характеру;</p> <p>2 бали, 49...26 (незадовільно (з можливістю повторного складання)): частина завдання виконується за допомогою викладача. Студент не підготовлений належним чином до виконання практичної роботи, знає технологічні прийоми, але не здатний якісно їх реалізувати.</p> <p>1 бал, 25...1 (незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)): студент не володіє матеріалом, виконує лише деякі елементи практичної роботи, потребує постійної допомоги викладача.</p>
Вимоги до письмової роботи	В рамках навчально-виховного процесу, з метою визначення рівня знань, умінь та навичок студентів проводиться контрольна робота за матеріалами лекційного курсу.
Семінарські заняття	Навчальним планом не передбачені
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Підсумковий контроль знань з дисципліни передбачений у формі екзамену.</p> <p>Екзамен проводиться у комбінованій формі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у письмовій формі; – у формі оцінювання практичної роботи на кафедральному перегляді; <p>Підсумковий контроль рівня знань здобувача щодо засвоєння ним тем з навчальної дисципліни «Об'ємно-просторова пластика» в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного контролю (50 балів) та екзамену (50 балів) за національною та ECTS шкалами оцінювання на основі 100- бальної системи. (Див.: пункт 8. Контроль та оцінка якості навчального процесу «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет</p>

імені Василя Стефаника»»
https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/09/polozhennya2020_org_os_proc_new.pdf

7. Політика курсу

Вивчення «Графіки» як академічної дисципліни дає необмежені можливості для творчого розвитку студентів і позитивно впливає на формування творчих якостей та високої художньої культури. В процесі навчання студент практично оволодіває графічними техніками авторського друку, може самостійно виконувати практичні завдання, користуватися зображальними і виражальними засобами графіки. Принципи навчання базуються на поступовому засвоєнні навичок графічної діяльності - від технік вільної та друкованої графіки до книжкової та прикладної графіки. Політика курсу базується на формуванні результатів навчання студента із академічної доброчесності. Неприпустимі плагіат та списування. У випадку порушень - реагування відповідно до:

https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwpcontent%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc

Обов'язкове виконання практичних завдань. Пропущені лекційні заняття, незалежно від причин пропуску, студент відпрацьовує в позаурочний час, попередньо узгоджений з викладачем. Слід наголосити, що місія курсу - виявити у студентів бажання свідомого вивчення та опанування того чи іншого виду мистецтва, створити відповідне тло для формування у студентів системи компетентностей, передбачених навчальною програмою. Успішне засвоєння студентами курсу відкриває їм шлях до реалізації власних творчих задумів від виконання дизайнерських проектів до виконання в матеріалі, а також дає змогу застосовувати набуті знання, уміння й навички в художньо-педагогічній діяльності. Виходячи з цього, поведінка студентів має відповідати високій репутації університету.

8. Рекомендована література

1. Белецкий П.А. Георгий Иванович Нарбут. – Л.: Искусство, 1985. – 238 с.
2. Белічко Ю. Георгій В'ячеславович Якутович. – К.: Мистецтво, 1968. – 87с.
- 3.Беляева С. Е. Спецрисунок и художественная графика / С. В. Беляева, Е. А. Розанов. – М.: Академия, 2006. – 232 с.
4. Боголюбський Н.Я., Чебикін А.В. Техніка офорта. – К.: Вища школа, 1978. – 140 с.2
5. В'юнник А.О. Українська графіка ХІ – початку ХХ ст.. – К.: Мистецтво, 1994. – 328 с.
6. Дорош А.Ю., Костюк С.П., Крушельницька Л.І. Крушельницький. Графіка: Альбомкаталог. – Львів, 2004. – 43 с.
7. Каталог поштових марок України (1918 – 2007): каталог довідник / [авт. упор. Гонцарюк І. В. та ін.]- Київ : Марка України, 2008. – 218 с.
8. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти / М. А. Кириченко. – К.: Вища школа, 2002. – 190 с.
- 9.Куленко М. Графіка шрифту / М. Куленко. К.: вид-во КНУБА,2004. – 192с.
10. Куленко М. Авторська накладна графіка / М. Куленко. К.: вид-во КНУБА, 2001. – 124 с.
11. Лагутенко О. Нариси з історії української графіки ХХ століття / О. Лагутенко. К.: Грані-Т, 2007. – 168 с.
12. Лагутенко О. Українська графіка першої третини ХХ століття.– К.: Грані-Т, 2006, – 240с.
13. Лесняк В. Акцидентний шрифт / В. Лесняк. Харків: Колорит, 2004. – 140 с.14. Логвин. Г.Н. З глибин. Гравюри українських стародруків ХVІ–ХVІІІст. – К.: Дніпро, 1990. – 707 с.
15. Резніченко М. І. Художня графіка / М. І. Резніченко. – Тернопіль: навчальна книга – Богдан, 2011. – 272 с.
16. Слейтер С. Геральдика. Иллюстрированная энциклопедия / С. Слейтер. –М.:Искусство, 2005. – 392 с.

17. Степовик Д.В. Українська графіка XVI – XVIII століть. – К.: Наукова думка. 1982. – 331 с.
18. Хмельовський О. Графіка і основи графічного мистецтва: навч. посібник / О.Хмельовський, С. Костукевич. – Луцьк: вид-во ЛДПУ, 2003. – 160 с.
19. Шевченко В. Я. Композиція плаката / В. Я. Шевченко. Харків: Колорит, 2007. – 134 с.
20. Хвостенко В.Є. Техніки авторського друку. – Харків: Колорит, 2004. – 82с.
21. Ямщиков С.В. Новые открытия советских реставраторов. Японская гравюра. – М.: Советский художник, 1979. – 144с.
22. Яців Р.М. Львівська графіка. – К.: Наукова думка, 1992. – 119с.

Викладачі: Корпанюк В.В.; Сенік М.М.